

ELS RETAULES DE L'ALTAR MAJOR I DEL ROSER, DE JOSEP CORTADA, PER A L'ESGLÉSIA PARROQUIAL DE SANT PAU DE SEGÚRIES

JOSEP MURLÀ I GIRALT

Resum

L'església parroquial de Sant Pau de Segúries va comptar amb dos retaules de l'escultor garrotxí Josep Cortada, nascut a Tortellà, que va ser especialment actiu a les comarques gironines. Els dos retaules (altar major i capella del Roser), contractats el 1704, s'han perdut. Cortada va conèixer el vigatà Pau Costa i el seu fill Pere Costa, amb els quals va visurar uns retaules. Alguns projectes no els acabà d'executar i en altres es va moure en la controvèrsia. Les dades biogràfiques de l'escultor permeten una aproximació a la seva obra fins ara coneguda, a la qual s'han d'afegir no només els dos retaules esmentats, sinó també uns treballs complementaris, uns antependis, que van ser inclosos en el mateix contracte.

Abstract

The parish church of Sant Pau de Segúries had two altarpieces of the Garrotxa sculptor Josep Cortada, born in Tortellà, who was particularly active in the Girona province. The two altarpieces (main altar and chapel of the Roser), hired in 1704, have been lost. Cortada met Pau Costa and his son Pere Costa, from Vic, with whom he examined some altarpieces. Some of his projects had never been finished and others had been involved in controversy. The bibliographical information of the sculptor allows an approach to his known work up-to-date. Not only the two altarpieces above mentioned have to be added to his work, but also some additional works, some altar frontals that were included in the same contract.

L'antiga parròquia de Sant Pau de Segúries és esmentada ja en el segle X. De l'església d'aquell temps i la romànica que la va substituir no en queda res. Se sap que a aquesta darrera s'afegiren els altars de sant Isidre i de la Mare de Deu del Roser, amb la seva confraria allà establerta, el 1635 i 1646, respectivament. L'església va ser demolida el 1688 i al seu mateix lloc, al mateix solar, s'hi edificà una nova església, l'actual, que va ser acabada i es va beneir el 1693. La seva nau és ampla i té capelles laterals, de tipus barroc rural.

Finalitzada la seva construcció en la darrera dècada del segle XVII, va arribar després el moment de proveir-la d'altars artístics i es va recórrer, com passava també en altres esglésies i parròquies, a artistes de prestigi. Un dels encàrrecs, dos en concret i amb complements, es van fer a l'escultor Josep Cortada, l'any 1704.

El rector de la parròquia era Mn. Francesc Aymerich, que com a tal era l'obrer major de l'obra de l'església. Els obrers eren Pau Callís i Josep Ferrer i Noguer, pagesos de la parròquia, els quals van convenir amb l'escultor Josep Cortada, aleshores resident a la vila d'Olot, la construcció del retaule de l'altar major i el de la Mare de Déu del Roser. Uns mesos abans, pel febrer de 1704, l'escultor Josep Cortada havia signat un contracte amb el rector de Sant Salvador de Bianya, Mn. Segimon Montada (o Montadas), i amb l'obrer Ponç Serrat, per tirar endavant la construcció del retaule de la petita església sufragània de Sant Ponç d'Aulina, situada al capdamunt de la vall dita precisament de Sant Ponç, gairebé als límits municipals de Sant Pau de Segúries i l'actual de la Vall de Bianya.¹

Ens consta que Mn. Segimon Montada era prevere de Sant Joan de les Abadesses quan fundà, el 1702, un personat dotat amb 2.300 lliures i que després va augmentar en altres 700 lliures. Aquell mateix any va permutar el personat, de 3.000 lliures en total, amb Mn. Pere Serrat, rector de Sant Salvador de Bianya. Al cap d'uns mesos, el 1703, al front d'aquesta rectoria, Mn. Montadas substituïria Mn. Serrat. Per tant, Mn. Segimon Montada era rector flamant de Sant Salvador de Bianya quan es va signar el contracte de Sant Ponç d'Aulina amb l'escultor Josep Cortada.

El 28 de març de 1704, a casa del notari Jaume Oliveres, d'Olot, el rector i els obrers de la parròquia de Sant Pau de Segúries, d'una banda, i l'escultor Josep Cortada, de l'altra, van concretar la finalitat i les estipulacions del contracte, essent-ne testimonis Patllari Blanch, escrivà d'Olot, i Joan Miquel Aulina, pagès de Sant Martí de Capsec. Es va pactar, primer, la realització del retaule de l'altar major, que havia de fer trenta pams d'alçada i vint-i-cinc pams d'amplada, és a dir, d'uns sis metres d'alt per uns cinc metres d'ample. El retaule havia de tenir tres carrers, separats per columnes salomòniques a manera d'"entrecarrers", i s'hi havien de col·locar, distribuïdes, quatre imatges «de bulto», o sigui figures amb volum: les de l'apòstol sant Pau (titular de

¹ Ramon Llongarriu Monsalvatje, «El retaule de Sant Ponç d'Aulina», *Annals* 1989, Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca (PEHOC), p. 64-75, Olot, 1980.

l'església), sant Pere, sant Josep i sant Francesc (no es concreta si era Francesc d'Assís o Francesc Xavier, tot i que probablement era aquest darrer). Per al carrer central es van preveure dos sagraris: el destinat a la reserva habitual del Santíssim, just al damunt de l'altar, i el sagrari d'exposició o manifestador, que és el destinat a posar-hi la custòdia o ostensori quan el Santíssim es fa patent en les grans celebracions eucarístiques.

El contracte ho deixa ben clar quan diu que aquest segon sagrari, que havia d'ocupar la part més destacada del retaule, es destinava a mostrar o exposar el Santíssim Sagrament «per la festivitat de Corpus». En els retaules destinats als altars majors era imprescindible, obligat, de tenir-hi el sagrari d'exposició, el qual s'utilitzava també quan es duia a terme la solemne funció de les Quaranta Hores, distribuïdes en tres dies, amb pregàries i veneració per torns de la Sagrada Eucaristia, pràctica destinada a recordar les hores en què el cos de Jesús havia romàs al sepulcre. Tot això s'havia d'executar segons la traça o dibuix indicador del retaule a construir, a la part superior del qual s'havia de posar, per coronament, un santcríst.

Pel que fa al retaule del Roser, més petit, les mides concretades van ser de catorze pams i mig d'alt per dotze pams i mig d'ample. A la part central, més destacada, s'havia de col·locar una imatge «de bulto» de la Mare de Déu del Roser i a sota una «cova» o urna per posar-hi la de sant Francesc Xavier, que en aquells anys era habitual representar-lo jacent, en el llit de mort. Aquest retaule havia de tenir a la seva part més alta, al coronament, dos àngels i també un santcríst. Cortada es va comprometre a fer també quatre guarnicions d'antependis o frontals per als altars de l'església, concreció que dóna a entendre que, a part del major i el del Roser, n'hi havia altres. Tot això l'escultor ho havia de tenir llest dins el termini de tres anys, mentre que el rector i els obrers prometeren de pagar-li tres-centes lliures de moneda barcelonesa, procedents dels béns de l'obra de la parròquia, d'aquesta manera: deu dobles d'or des d'aquell moment fins a la propera festa de sant Lluç (18 d'octubre) i després cada any, el mateix dia, deu dobles d'or fins a deixar pagada íntegrament la quantitat esmentada, amb el benentès que el darrer pagament seria de deu dobles d'or i tres lliures.

El rector i els obrers s'obligaren, a més a més, a proporcionar-li una partida de fusta de tell que ja tenien serrada i que li farien portar a Olot, on Josep Cortada tenia el seu taller i, per tant, sortiren d'aquí totes les peces d'ambdós retaules i les guarnicions dels quatre antependis. Tot això s'havia de complir sense argumentar ajornaments i excuses d'una i altra part, seguint-se en el redactat del document la fórmula que se solia utilitzar, a cal

notari, quan se signava un contracte d'aquestes característiques. Cortada, d'altra banda, deixà clar que respectaria la data dels tres anys i mig pel que feia a deixar posades i acabades les obres esmentades i «sens requesta de dies ab salari de procurador de deu sous per quiscun dies ab restitució y smena de tots danys gastos interessos y despesas», i en donà paraula dient que, per complir, obligava tots els seus béns mobles i immobles i renunciava a qualsevol dia d'esbarjo (feria), gràcies i privilegis, seguint una fórmula habitual en els contractes.

Josep Cortada era fill de Jaume Cortada i Pujol, de Tortellà, que va exercir de fuster i per la seva vàlua professional va gaudir de bon prestigi com a escultor. Jaume va fer un retaule per a l'església parroquial d'Avinyonet de Puigventós (Alt Empordà) i un altre dedicat a sant Pere per a l'església d'Albanyà, que es va capitular el 1688 i pel qual va cobrar 15 dobles d'or.² El 8 de gener de 1701 va ser soterrat al cementiri parroquial de Tortellà, amb la participació de sis capellans al seu enterrament.³ Aquell dia, possiblement, es produí la mort i no pas l'enterrament, ja que el seu testament, que va ser pres per Mn. Jaume Agustí, sagristà de la parròquia, du data del mateix 8 de gener, quan Jaume Cortada estava retingut per malaltia corporal, de la qual temia morir, en una cambra de casa seva.

Les seves darreres voluntats foren que actuessin de marmessors el sagristà de la parròquia, el gendre Jacint Maulet i el seu parent Silvestre Cortada. Deixa usufructuària dels seus béns a l'esposa Magdalena, amb reconeixement que havia rebut pel dot d'ella 170 lliures barceloneses, dues caixes, dues flassades, tres llençols, dos coixins amb les seves coixineres i una vànova de borro, que li havien de ser tornats quan ella volgués. També havia de rebre la pensió d'un censal de 25 lliures, que li atorgava Jaume Costa. Jaume Cortada disposà que al seu fill Jeroni li fossin donades 30 lliures barceloneses i tota la ferramenta «que jo tinc i damés de la fusteria», però l'import esmentat se li havia de donar a raó de 10 lliures per any, essent voluntat del pare i testador que s'estigués amb la mare, si era possible. A la filla Magdalena li deixà de dot 60 lliures de plata, a satisfer en quatre pagues segons disposessin els germans, més un vestit d'escot i un faldellí de Cadis. A Maria, l'altra filla, li va

² Èrika Serna Corba i Joan Serra Perals, «Retaules i retaulistes de l'Alt Empordà (1650-1700)», vol. 30 *Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos*, p. 297-333, Figueres, 1997.

³ Arxiu parroquial de Santa Maria, de Tortellà (la Garrotxa), *Llibre de defuncions* de 1695-1719, f. s/n.

fer una deixa semblant, de 60 lliures i peces de roba similars. Imposà que no es pogués treure les filles de casa fins que fossin col·locades en matrimoni. Nomenà hereu universal de tots els altres béns, mobles i immobles, el fill Josep Cortada. El testament va ser redactat davant de set testimonis: Josep Molleras, Jacint Maulet i Benet Cortada, paraires; Francesc Gresa, teixidor de llana i batlle de la baronia; Gabriel Salabert, teixidor de llana; Joan Gratacós, llicenciat, i Joan Farrer, paraire, tots de Tortellà.⁴

Josep Cortada, era nascut també a Tortellà, segurament el 1670. De fet, la partida baptismal no s'ha trobat, però pel setembre de 1723 va declarar, en efectuar la visura d'unes obres realitzades en un molí i una adoberia d'Olot, que tenia 53 anys «poch mes o menos».⁵ Va seguir els passos del seu pare i es dedicà també preferentment a l'escultura, sense renunciar a fer altres treballs propis del seu ofici de fuster. Es va casar a mitjan juny de 1690 amb Maria Anna Santaló, que va morir en el postpart del segon fill, el 1692. Josep Cortada, vidu, es va traslladar a viure a Olot i es casà amb Francesca Mitjà. La primera filla del matrimoni, Francesca, va ser batejada el 25 d'octubre de 1693, essent apadrinada per l'avi patern, l'escultor Jaume Cortada, i per Francesca Mitjà, per la part materna. Tingueren altres fills: Agnès (1695), Maria Teresa (1697), Josep (1699), Joan (1700), Jeroni (1703), Francesca (1704) i Gertrudis (1707).⁶

Josep Cortada va passar a residir a Barcelona el 1709 per treballar com a oficial tallista de la casa de l'arxiduc Carles d'Àustria, pretendent al tron de la monarquia hispànica. A la capital catalana hi tingué un altre fill, el 1713, quan va començar el bloqueig de les tropes de Felip V. Residia encara a Barcelona el 1715, però després es va instal·lar a Girona, on hi era el 1722 i 1723.

Dels retaules que va construir, a part dels de Sant Ponç d'Aulina i dels de l'altar major i de l'altar del Roser de l'església parroquial de Sant Pau de Segúries, se sap que executà el de la petita capella de Sant Roc, d'Olot, que ja s'estava fent el 1701, quan els cònsols de la vila acordaren donar cinc dobles als obrers per ajudar-los a cobrir la despesa.⁷ Com que la capella,

⁴ Arxiu Parroquial de Santa Maria, de Tortellà, *Llibre de testaments* de 1627-1685 (en realitat n'hi ha del s. XIV al XVIII, però sense ordenar i a manera de documents solts), f. s/n.

⁵ ACGAX, notaria d'Esteve Clapera, Olot, *Manual* de 1723, f. 403.

⁶ Arxiu Parroquial de Sant Esteve, d'Olot. *Llibres de baptismes* de 1693-1701 i 1701-1712. La numeració dels folis del primer llibre continua en el segon, menys a l'índex, i això dificulta la localització de les partides.

⁷ ACGAX, *Manual de la Universitat d'Olot*, 1699-1704, acord del 19/6/1701, p. 103.

situada fora de la vila, estava sota la protecció de la Universitat d'Olot, en els anys següents hi hagué altres aportacions dels cònsols destinades a enllestir el retaule. Per acabar-lo, els cònsols olotins decidiren, al final de setembre de 1703, donar dues dobles,⁸ pagament que es va fer efectiu uns dies més tard mitjançant una pòlissa del clavari Pere Pau Ferrussola, on clarament es diu que dels diners del seu claviari s'havia de pagar l'import esmentat a l'escultor Josep Cortada pel retaule fet de nou a la capella. L'anotació és del 4 d'octubre de 1703.⁹ Uns mesos després, pel febrer de 1704, els cònsols encara van destinar una dobla i mitja a acabar de pagar el retaule, però amb la condició que l'escultor Cortada ho donés ja tot per cobrat.¹⁰

El 1703, Josep Cortada va fer un projecte per a la casa de la vila d'Olot, amb altres treballs complementaris per al mateix edifici.¹¹ Alguna controvèrsia degué existir, perquè una resolució del consell de la Universitat, de l'1 de gener de 1705, explica que en total paga i satisfacció de l'escultor Josep Cortada (que pretenia cobrar del metge Dr. Jeroni Porro i Miró, un dels cònsols elegits per tenir cura del model (plànol) de la casa de la vila) se li donés una dobla i si no quedava satisfet se «procequesca (prossegueixi) la causa que dit Cortada te intentada al dit Dr. Porro en nom propi en la Curia Real de la punt vila».¹²

En aquests primers anys del segle XVIII, Josep Cortada també va treballar en la construcció del retaule de sant Pius V per a l'església parroquial de Sant Pere, de Figueres. Per l'octubre de 1702 i per l'abril de 1703 va signar unes èpoques de 100 lliures barceloneses cadascuna, diners que li va pagar Mn. Francesc Bou, beneficiat del temple parroquial figuerenc, que actuava com a marmessor i executor testam entari de Mn. Joan Rafael Oliart, que havia estat arxipreste de la col·legiata de Santa Maria de Vilabertran.¹³

⁸ Ibídem, acord del 29/9/1793, p. 238r.

⁹ ACGAX, *Llibre de Consolat* de 1703-1704, Universitat d'Olot.

¹⁰ ACGAX, *Manual de la Universitat d'Olot* de 1699-1704, acord del 3/2/1704.

¹¹ Josep M. de Solà-Morales, «El retaule de Sant Josep de la parroquial d'Olot», a *Annals* 1978 del PEHOC, p. 353-389, Olot, 1979. Posteriorment es va publicar també a *Miscel·lània històrica d'Olot i comarca*, p. 103-142, del mateix autor, Olot, 1983.

¹² ACGAX. *Manuale Universitatis ville et terminorum oloti*, anys 1704-1715, f. s/n, resolució de l'1/1/1705.

¹³ ACGAX, notaria de Jaume Oliveres, Olot, *Manuals* 1702 i 1703, f. 528r i 257, respectivament.

Josep Cortada per l'abril de 1707 va signar el contracte per a construir el retaule de la capella de Sant Josep de l'església parroquial de Sant Esteve d'Olot. El preu acordat va ser de 950 lliures i l'escultor va començar a treballar-hi, d'acord amb el model que ell va presentar i va ensenyar davant del notari que va intervenir en la redacció de les estipulacions. Al cap d'un parell d'anys, pel desembre de 1709, Josep Cortada va signar un conveni amb Joan Alzina, fuster, perquè continués el retaule. Al document Cortada va fer constatar que «no li es possible poder continuar lo treball en aquell per trobarse official del Rey nostre Sr. (Deu lo guarde) y habitar en la Ciutat de Barcelona y haver de fer y treballar lo que per los reals ministres se li ordena...»

El pacte entre els dos fusters va ser mal vist pels membres de la confraria, perquè no comptava amb el seu consentiment, i van decidir que no fos continuat per Cortada ni per Alzina. Això succeí pel juliol de 1710. La suspensió va motivar un plet a la cúria eclesiàstica gironina, relatiu al pagament que reclamava Cortada pel treball que havia deixat fet. La concòrdia no es produí fins al 1723 i al cap de tres anys, pel juny de 1726, es va signar un nou contracte per tal de prosseguir i tirar endavant la construcció del retaule, amb canvis, amb el vigatà Pau Costa. Però aquest va morir a Cadaqués aquell mateix 1726, al començament de novembre,¹⁴ i, per tant, ben poca cosa hi degué deixar feta. En el testament, Pau Costa va disposar que es pagués la soldada que devia a un fadrí francès i a Antoni Faliu, «que tots dos de present y temps ha treballan per mi».¹⁵

La mort de Pau Costa va obligar a la confraria olotina a fer un nou contracte per tal d'acabar el retaule, aquesta vegada amb els escultors Francesc de Borge i Francesc Escarpanter, que van deixar-lo enllestit quan ja havien transcorregut dos decennis des de la contractació inicial amb Josep Cortada. Sembla ser que després de l'entrada a Barcelona de les tropes de Felip V, Josep Cortada se n'anà a Gènova, d'on va tornar al cap d'un temps. El retaule que Pau Costa va fer, a partir de 1710, a l'església parroquial de Sant Esteve de Bas, segons diuen, s'executà d'acord amb la traça original de Cortada.¹⁶

Dos anys després, el 1717, Josep Cortada tornava a treballar per la zona d'Olot, ja que per l'octubre va signar una àpoca a Rafael Vila, doctor en dos

¹⁴ Parròquia de Santa Maria de Cadaqués, *Llibre de defuncions* de 1700-1761, f. 194.

¹⁵ Parròquia de Santa Maria de Cadaqués, *Llibre de testaments* de 1714-1753, f. 223 i següents.

¹⁶ Ramon Llongarriu Monsalvatje, «Pau Costa, el retaule de Sant Esteve d'en Bas», revista *Vern-tallat*, núm. 32, Vall de Bas, 1992.

drets, que actuava com a segrestador de les rendes confiscades a la vegueria de Camprodon. El rebut va ser de 48 lliures i 3 sous de moneda barcelonesa, import de la premsa nova i dels jornals que l'escultor i el seu fill van fer al molí paperer de Sant Joan les Fonts, que havia estat possessió dels cònjuges Joan Baptista Cortada i Junquer i Lucrècia Cortada i els havia estat segrestat per la seva consideració d'austriacistes. El treball de Cortada es va completar amb el realitzat per altres fusters i un mestre de cases.¹⁷

L'escultor fill de Tortellà va ser també l'autor del retaule de la Immaculada Concepció (1722), del convent de Sant Francesc, de Girona.¹⁸ Abans, el 1721, Josep Cortada va fer el taüt i el túmul de Carles d'Alemanya i Bellpuig, senyor i baró de Tortellà, que va morir el 9 de juliol de l'any esmentat i va ser enterrat en la sepultura que la família tenia al presbiteri de l'església de Tortellà. L'import que va cobrar, de 29 lliures i 19 sous, va incloure «pintar les armes que dit senyor tenia, que se posaren al ruedo del túmul.»¹⁹

Josep Cortada va intervenir, el 1731, en la visura del retaule de Cadaqués, que va acabar el figuerenc Joan Torras després de la mort de Pau Costa. Pere Costa, el fill hereu de Pau, va actuar llavors com a representant dels interessos dels obrers, mentre que Josep Cortada va fer-ho en defensa dels de Torras.

Cortada havia participat abans, el 1730, en la visura del retaule de la Puríssima Sang, de l'església del convent del Carme, de Girona, actuant en defensa del treball de l'escultor Agustí Sala. Instal·lat a Girona, Josep Cortada va ser, a més, l'autor del retaule de l'altar major de Vilanova de la Muga i el 1725 va actuar contra el rector i els obrers d'aquella parròquia per qüestió del pagament del treball executat.²⁰

En els darrers anys de la seva vida, Josep Cortada no va pas tenir-ho econòmicament fàcil, perquè no disposava de diners. El 1735 va haver de pagar el dot de les seves dues germanes, Maria i Magdalena, i s'hagué de vendre la casa que tenia al carrer de Vall, de Tortellà, a Pere Pujol, marit de la segona. La mort li arribà el 1738 a Girona.²¹

¹⁷ ACGAX, notaria d'Esteve Clapera, Olot. *Manual* de 1717, f. 165r, 29 d'octubre de 1717.

¹⁸ Bonaventura Bassegoda Hugas i Joaquim Garriga Riera, «L'època del Barroc i els Bonifàs», *Actes de les Jornades d'Història de l'Art a Catalunya*, Valls, 2006.

¹⁹ Robert Bayer Castanyer, *Tortellà*, Ajuntament de Tortellà, 1991.

²⁰ ADG, *Processos moderns* (1585-1864), not. Francesc Vilalba, full 170, 1725 (començat pel notari Cristòfor Riera).

²¹ R. Bayer, *Tortellà*, p. 362-363.

APÈNDIX DOCUMENTAL

Contracte signat pel rector i els obrers de l'església parroquial de Sant Pau de Segúries amb l'escultor Josep Cortada per a la construcció del retaule de l'altar major i el retaule de la Mare de Déu del Roser, més uns antipendis.

28 de març de 1704

En nom de Nostre Sr. Deu Jesuchrist y de la Gloriosa y humil verge Maria mare sua sie. Amen.

De y sobre la fabrica de dos retaulas fabricadors en la Iglesia parroquial de Sant Pau las Segurias Bisbat de Vich lo un lo retaula del altar major y lo altre de Nostra Sra del Roser. Per y entre lo Reverent Francesch Aymerich prevere y Rector de dita Iglesia parroquial de Sant Pau las Segurias y com a tal obrer major de la obra de dita Iglesia, Pau Callis y Josep Ferrer y Noguer pagesos de la para. de dit Sant Pau las Segurias obrers de dita obra de dita iglesia de una part y Joseph Cortada scultpor de la vila de Olot Bisbat de Gerona de part altre se ha pactat y concordat lo seguent.

Primerament es pactat que los dits Reverent Francesch Aymerich Pau Callis y Josep Ferrer y Noguer com a obrers predits donan a fer y fabricar al dit Joseph Cortada dits dos retaulas lo un del altar major y lo altre de Nostra Sra del Roser de dita Iglesia parroquial los quals retaulas ço es lo del altar major ha de tenir de alçada trenta palms y de amplaria vint y sinch palms en lo qual ha de posar las figuras de bulto de Sant Pau Sant Pere Sant Joseph y St. Francesc ab tres caras ab columnas salamonicas y en dit altar se han de fer dos sacraris lo un per la reserva del Santissim Cos de Christo Senyor Nostre y lo altre per la festivitat de Corpus y si y conforme la trassa y modello se ha fet y lo retaula de Nostra Sra del Roser de alçada de catorze palms y mitg y de amplaria de dotze palms y mitg en lo qual ha de fer y posar una figura de Nostra Sra del Roser de bulto y baix una cova ab Sant Francisco Xavier y dos angels al remato si y de la manera esta trassat y una figura de Sant Christo xica a quiscu de dits dos altars y semblantment ha de fer lo dit Joseph Cortada quatre guarnicions de palits per los altars de dita Iglesia los quals dos retaulas y demes cosas sobreditas han de ser fets dins tres anys proxims comptadors del dia present en avant. Per lo treball de fer y fabricar los dits dos retaulas y guarnicions de palis convenan y prometan los dits Rnt. Sr. Rector y obrers donar y pagar al dit Joseph Cortada de bens de dita obra tres centas trenta tres lliures moneda bar[celones]a las quals li prometan en dit nom donar y pagar en esta forma ço es deu doblas de or dessi lo die de St Lluch evangelista primer vinent y despres cade any dit die deu doblas de or fins a integra paga de ditas tres centas trenta tres lliures salvo que la ultima paga ha de ser de deu dobles de or y tres lliures moneda bar[celones]a y ultra del sobredit prometan donarli una partida de fusta de tey tenen sarrada la qual li faran aportar en la present vila de Olot lo que prometan attendrer y cumplir sens dilacio ni escusa alguna y perço attendrer y cumplir ne obligan tots y sengles bens y emoluments de dita obra mobles y immobles y aixi ho juran.

Item es pactat que lo dit Joseph Cortada, acceptant la dita fabrica de dits dos retaulas de son grat conve y en bona fe promet als dits Rnt Rector y obrers presents y als llurs en dita administracio successors fer y fabricar dits dos retaulas y quatre

guarnicions de palis dins lo termini de tres anys proxims y si y de la manera que dalt esta posat lo que promet fer attendrer y cumplir sens dilacio ni escusa alguna sens requesta de dies ab salari de procurador de deu sous per quiscun dies ab restitucio y smena de tots danys gastos interessos y despesas y perço attender y cumplir ne obliga tots y sengles bens seus mobles y immobles renunciant perço a totas ferias gracias privilegis.

ACGAX, Olot, Notarial, Jaume Oliveres, manual de 1704, f. 175.